

Verslag excursie Oeffelter Meent, natuurgebied Maasheggen - 18 juni 2022

Ruud Jansen, Oscar Vorst, Frank van Nunen, Jan Cuppen, Cor van de Sande, Ton de Goeij, Gert van Ee, Tim Faasen, Ad Littel, Barend van Maanen, Jan Muilwijk & Anton Threels

De excursie naar de Maasheggen in de noordelijke Maasvallei was gezien de tropische weersomstandigheden een uitdaging. De zon scheen volop en de temperatuur liep al snel op tot boven de 30 graden. De deelnemers lieten zich er niet door afschrikken en zochten regelmatig de schaduw van de bomen op. Bij een dergelijke extreem hoge middagtemperatuur zijn veel keversoorten verscholen op wat koelere plaatsen. De ervaren keververzamelaar weet altijd wel plekken te vinden waar kevers te ontdekken zijn, bijvoorbeeld in water, op vochtige oevers, in mest en onder schors. Twaalf deelnemers leverden een bijdrage aan de soortenlijst van deze inventarisatie.

De Maasheggen

De Maasheggen is een landschap en een keten natuurgebieden aan de Maas tussen de Noord-Brabantse plaats Vierlingsbeek en het Gelderse Batenburg. De Maasheggen is in Noord-Brabant het best bewaard en grote delen van het gebied zijn daar eigendom van Staatsbosbeheer. Dit betreft 191 ha (Bergjes), 118 ha (Oeffelter Meent) en 59 ha (Middelsteegsche Weiden).

De Oeffelter Meent is het meest noordelijke deel van het natuurgebied Maasheggen in de Nederlandse provincie Noord-Brabant. Het bevindt zich ten noordoosten van Oeffelt tussen deze plaats en de Maas. Van dit gebied is 118 ha in bezit van Staatsbosbeheer. De naam meent verwijst naar gemeenschappelijke weidegrond. Karakteristiek voor dit mozaïeklandschap zijn de gevlochten heggen, die een groot aantal weidepercelen met drinkpoelen (figuur 2) omzomen.

Figuur 1. Het onderzochte gebied ten noorden van Oeffelt

Het bevindt zich ten noordoosten van Oeffelt tussen deze plaats en de Maas. Van dit gebied is 118 ha in bezit van Staatsbosbeheer. De naam meent verwijst naar gemeenschappelijke weidegrond. Karakteristiek voor dit mozaïeklandschap zijn de gevlochten heggen, die een groot aantal weidepercelen met drinkpoelen (figuur 2) omzomen.

Figuur 2. Barend bemonstert met waternet een drinkpoel (foto Tim Faasen)

De verleende vergunning was voor het noordelijk deel van de Maasheggen bij Oeffelt (NB) (figuur 1): De Oeffelter Meent. Dit deel is gevarieerd, met schrale en minder schrale vegetaties, poelen, uiterwaardplassen, rivieroevers, ruigten en de beek Oeffeltse Raam. De graslanden zijn relatief gevarieerd, met naast glanshaverhooilanden ook droogzandige, schrale varianten met ijle vegetaties en recentelijk vergraven (ruderaal) terrein. De Maasheggen bestaat uit meidoornheggen met naast meidoorn ook kardinaalsmuts, kornoelje, gelderse roos en lijsterbes. Langs de beek groeien oude knotwilgen en essen.

Op deze excursiedag zijn in totaal 385 keversoorten aangetroffen. Ten opzichte van de kevercatalogus (Vorst 2010) zijn 19 soorten nieuw voor de provincie Noord-Brabant (één ook nieuw voor Nederland maar al eerder

gemeld) en 12 soorten zijn wedervondsten voor deze provincie sinds 1966. Een deel van deze soorten was sindsdien al wel gemeld in eerdere excursieverslagen van de Sektie of in andere publicaties. Voor de spektor *Trogoderma glabrum* was het de eerste vondst in het vrije veld en is daarmee nieuw voor Nederland. Brakman (1966, als *T. nigrum*) vermeldde deze soort voor deze provincie, maar in Vorst (2010) wordt de soort als import behandeld daar eerdere vondsten hoogstwaarschijnlijk gebaseerd waren op incidententeel geïmporteerde exemplaren. De kennis van de keverfauna van het gebied was zeer beperkt (zo'n 50 soorten) en kon met deze inventarisatie flink worden uitgebreid.

Vier deelnemers bemonsterden de mest van koeien en paarden. Dit leverde 49 soorten op, waaronder de spinnende watertor *Cercyon castaneipennis*, de kortschildkevers *Acrotona benicki*, *Atheta inquinula*, de allerkleinste vertegenwoordiger van dit genus, *Philonthus coprophilus* en de bladsprietkever *Onthophagus vacca*. Deze laatste drie soorten worden de laatste jaren steeds vaker waargenomen.

In de Maasheggen zijn veel soorten gevonden die zich in (dood) hout of onder schors ontwikkelen. De zeldzame boktor *Glaphyra umbellatarum* (figuur 3) is geslept van schermbloemen die in de schaduw van de heggen bloeiden. Ook zijn verschillende

Figuur 3. De boktor *Glaphyra umbellatarum* werd langs de heggen gevonden (foto Tim Faasen)

soorten prachtkevers waargenomen, waaronder de zeldzame soort *Agrius cuprescens* (figuur 4), die zich op braam, roos en framboos ontwikkelt en *Agrius convexicollis* die zich ontwikkelt in de twijgen van es, liguster en vlier. De zeldzame zachtharige mierkever *Opilo mollis* (figuur 5) werd waargenomen op een kwijnende populier en is voor het eerst na 1966 weer in Noord-Brabant aangetroffen.

Figuur 4. De prachtkever *Agrius cuprescens* geklopt van de braam of roos (foto Tim Faasen)

De voor Nederland nieuwe spektor *Trogoderma glabrum* werd gesleept. Deze kever ontwikkelt zich voornamelijk in de nesten van solitaire bijen en wordt wel aangetroffen op lemen muren, ook op huismuren (Lompe 2010). De boomzwamkever *Berginus tamarisci* die zich de laatste jaren uitbreidt werd ook gesleept evenals het zeldzame haantje *Aphthona cyparissiae* van heksenmelk.

De Raam en de andere wateren werden op diverse plaatsen bemonsterd. Dit leverde een lange lijst waterkevers van 65 soorten op, waarvan 46 in de Oeffeltse Raam met 3 soorten *Hydrochus*, waaronder de zeldzame soorten *H. ignicollis* en *H. brevis*.

Door diverse deelnemers werden de oevers van een serie afgegraven plasjes nabij de Maas bemonsterd. Bij een pas drooggevalen plas met kleibodem kwamen uit krimpscheuren o.a. de loopkever *Bembidion octomaculatum* en de kortschilden *Neobisnius procerulus* en *Philonthus punctus* als leukere soorten. Op de oevers van de plasjes zijn veel *Bembidion* soorten waargenomen, waaronder de van het rivierengebied bekende soorten *Bembidion velox* en *B. octomaculatum*. De maasoever zelf werd door een enkeling gespoeld. Dit leverde ondermeer de minder algemene kortschild *Aleochara haematoptera* op.

Literatuur

BRAKMAN PJ, 1966. Lijst van Coleoptera uit Nederland en het omliggende gebied. Monografieën van de Nederlandsche Entomologische Vereeniging 2: 1-219.

LOMPE A, 2010. Gattung *Trogoderma* Dejean. Op Käfer Europas. Beschikbaar op: coleonet.de/coleo/texte/trogoderma.htm

VORST O (ed.), 2010. Catalogus van de Nederlandse kevers (Coleoptera). Monografieën van de Nederlandse Entomologische Vereniging 11.

Lijst van aangetroffen keversoorten tijdens de Sektie Everts excursie naar de Oeffelter Meent, 18 juni 2022, totaal 385 soorten. De gebruikte afkortingen voor de waarnemers:

AL = Ad Littel, AT = Anton Threels, BM = Barend van Maanen, CS = Cor van de Sande, FN = Frank van Nunen, GE = Gert van Ee, JC = Jan Cuppen, JM = Jan Muilwijk, OV= Oscar Vorst, RJ= Ruud Jansen, TF=Tim Faasen, TG = Ton de Goeij, Div = meer dan drie waarnemers. Codering voor nieuwe provincievondsten: ^{NB} = nieuw voor de provincie Noord-Brabant, ^{nb} = voor het eerst sinds 1967 in de provincie Noord-Brabant, ^{NL} = nieuw voor Nederland (^[NL] indien al eerder gemeld)

GYRINIDAE - schrijvertjes

Gyrinus substriatus Steph. GE

HALIPLIDAE - watertreders

Peltodytes caesus (Duft.) JC

Haliplus lineatocollis (Marsh.) JC, GE

Haliplus ruficollis (Deg.) OV, JC, GE

Haliplus heydeni Wehncke JC

Haliplus immaculatus Gerh. JC

NOTERIDAE - diksprietwaterkevers

Noterus clavicornis (Deg.) OV, JC

Noterus crassicornis (Müll.) JC

DYTISCIDAE - waterroofkevers

Laccophilus minutus (L.) Div.

Laccophilus hyalinus (Deg.) JC, GE

Bidessus unistriatus (Goeze) JC

Hydroglyphus geminus (F.) OV, JC

Hygrotus impressopunctatus (Schall.) JC

Hygrotus confluens (F.) OV

Hygrotus versicolor (Schall.) AL, JC

Hygrotus inaequalis (F.) OV, JC, GE

Hygrotus decoratus (Gyll.) JC

Hyphydrus ovatus (L.) JC

Hydroporus angustatus Sturm JC

Hydroporus gyllenhalii Schdte. JC

Hydroporus palustris (L.) JC

Hydroporus planus (F.) JC

Hydroporus figuratus JC

Graptodytes pictus (F.) JC

Agabus bipustulatus (L.) JC

Agabus didymus (Ol.) GE

Ilybius ater (Deg.) JC

Ilybius fuliginosus (F.) GE

Ilybius quadriguttatus (Lac.) GE

Rhantus suturalis (Macl.) JC

Rhantus exsoletus (Forst.) JC

Colymbetes fuscus (L.) JC

Hydaticus seminiger (Deg.) JC

Graphoderus cinereus (L.) JC

Aciilius canaliculatus (Nicol.) JC

CARABIDAE - loopkevers

Notiophilus substriatus Wtrh. BM

Loricera pilicornis (F.) TG

Elaphrus riparius (L.) Div.

Dyschirius politus (Dej.) OV

Dyschirius aeneus (Dej.) Div.

Dyschirius tristis Steph. CS

^{nb}*Paratachys bistratus* (Duft.) TF

Bembidion velox (L.) TG

Bembidion properans (Steph.) AL, FN

Bembidion dentellum (Thunb.) FN, TG, JM

Bembidion obliquum Sturm JM, OV, RJ

Bembidion varium (Ol.) Div.

Bembidion semipunctatum (Donov.) TF, OV

Bembidion tetracolum Say JM

Bembidion femoratum Sturm AL, JM, OV

Bembidion quadrimaculatum (L.) Div.

Bembidion quadripustulatum Serv. TG

Bembidion doris (Panz.) JM

Bembidion articulatum (Panz.) Div.

^{NB}*Bembidion octomaculatum* (Goeze) Div.

Bembidion biguttatum (F.) FN, TG, GE

Bembidion guttula (F.) TG, JM

Bembidion lunulatum (Fourcr.) Div.

Pterostichus anthracinus (Panz.) AL

Pterostichus gracilis (Dej.) JM

Pterostichus melanarius (Ill.) BM

Agonum viridicupreum (Goeze) AL, FN, TG

Agonum marginatum (L.) Div.

Amara aenea (Deg.) AL, FN, JM

Amara familiaris (Duft.) OV

Amara lucida (Duft.) JM

Anisodactylus binotatus (F.) TG

Harpalus affinis (Schrank) FN, JM

Stenolophus teutonius (Schrank) Div.

Stenolophus mixtus (Hbst.) Div.

Acupalpus parvulus (Sturm) Div.

Chlaenius nigricornis (F.) TG, RJ

Paradromius linearis (Ol.) OV, RJ

Calodromius spilotus (Ill.) RJ

<i>Microlestes minutulus</i> (Goeze)	AL	<i>Gnypeta rubrior</i> Totth.	OV, RJ
HYDROPHILIDAE – spinnende waterkevers		<i>Philhygra elongatula</i> (Grav.)	OV, RJ
<i>Helophorus grandis</i> Ill.	JC	<i>Philhygra malleus</i> (Joy)	OV
<i>Helophorus aequalis</i> Thoms.	Div.	^{NB} <i>Atheta inquinula</i> (Grav.)	OV
<i>Helophorus brevipalpis</i> Bed.	Div.	<i>Atheta macrocera</i> (Thoms.)	OV
<i>Helophorus strigifrons</i> Thoms.	JC	<i>Atheta atramentaria</i> (Gyll.)	CS, OV
<i>Helophorus obscurus</i> Muls.	FN, JC	<i>Nehemitropia lividipennis</i> (Mannh.)	OV
<i>Helophorus minutus</i> F.	Div.	<i>Acrotona benicki</i> (Allen)	OV
<i>Hydrochus ignicollis</i> Motsch.	JC	<i>Amischa forcipata</i> Muls. & Rey	OV
<i>Hydrochus crenatus</i> (F.)	JC	<i>Carpelimus obesus</i> (Kiesw.)	CS, OV
<i>Hydrochus brevis</i> (Hbst.)	JC	<i>Bledius gallicus</i> (Grav.)	Div.
<i>Anacaena limbata</i> (F.)	JC, GE	<i>Oxytelus piceus</i> (L.)	OV
<i>Anacaena lutescens</i> (Steph.)	JC	<i>Anotylus sculpturatus</i> (Grav.)	AL
<i>Anacaena bipustulata</i> (Marsh.)	GE	<i>Anotylus nitidulus</i> (Grav.)	RJ
<i>Laccobius bipunctatus</i> (F.)	TF	<i>Anotylus tetracarinatus</i> (Block)	AL, OV, RJ
<i>Laccobius minutus</i> (L.)	FN, OV, JC	<i>Platystethus arenarius</i> (Geoffr.)	OV
<i>Helochares lividus</i> (Forst.)	FN, OV, JC	<i>Platystethus cornutus</i> (Grav.)	Div.
<i>Helochares obscurus</i> (Müll.)	TF	<i>Platystethus alutaceus</i> Thoms.	CS, FN, OV
<i>Enochrus melanocephalus</i> (Ol.)	FN	<i>Stenus biguttatus</i> (L.)	CS, TG
<i>Enochrus quadripunctatus</i> (Hbst.)	Div.	<i>Stenus comma</i> Lec.	Div.
<i>Enochrus bicolor</i> (F.)	FN	<i>Stenus junco</i> (Payk.)	TG
<i>Enochrus testaceus</i> (F.)	JC	<i>Stenus bimaculatus</i> Gyll.	TG
<i>Enochrus coarctatus</i> (Gredl.)	JC	<i>Stenus boops</i> Ljungh	Div.
<i>Cymbiodyta marginellus</i> (F.)	JC	<i>Stenus melanarius</i> Steph.	CS
<i>Hydrobius fuscipes</i> (L.)	FN, JC	<i>Stenus melanopus</i> (Marsh.)	RJ
<i>Limnoxenus niger</i> (Gm.)	JC	<i>Stenus canaliculatus</i> Gyll.	FN
<i>Hydrochara caraboides</i> (L.)	JC	<i>Stenus cicindeloides</i> (Schall.)	JC, RJ, GE
^{NB} <i>Cercyon castaneipennis</i> Vorst	BM	<i>Paederidus ruficollis</i> (F.)	TF, OV
<i>Cercyon impressus</i> (Sturm)	BM	<i>Paederidus fuscipes</i> Curt.	Div.
<i>Cercyon haemorrhoidalis</i> (F.)	BM	<i>Paederus riparius</i> (L.)	AL, TG
<i>Cercyon melanocephalus</i> (L.)	OV, BM	^{NB} <i>Neobisnius procerulus</i> (Grav.)	FN, OV, RJ
<i>Cercyon marinus</i> Thoms.	CS, OV, JC	^{NB} <i>Philonthus alpinus</i> Epph.	OV
<i>Cercyon bifenestratus</i> Küst.	FN, RJ	<i>Philonthus intermedius</i> (Lac.)	Div.
<i>Cercyon lateralis</i> (Marsh.)	OV, BM	<i>Philonthus cruentatus</i> (Gm.)	OV
<i>Cercyon pygmaeus</i> (Ill.)	FN, OV	<i>Philonthus varians</i> (Payk.)	AL, OV
<i>Cercyon tristis</i> (Ill.)	FN, JC	^{nb} <i>Philonthus punctus</i> (Grav.)	OV
<i>Cercyon convexiusculus</i> Steph.	JC	<i>Philonthus quisquiliarius</i> (Gyll.)	Div.
<i>Cercyon sternalis</i> (Shp.)	JC	<i>Philonthus sanguinolentus</i> (Grav.)	OV
<i>Cryptopleurum minutum</i> (F.)	OV	^{NB} <i>Philonthus coprophilus</i> Jarrige	OV
<i>Cryptopleurum crenatum</i> (Kug.)	OV	<i>Philonthus parvicornis</i> (Grav.)	OV
<i>Sphaeridium bipustulatum</i> F.	Div.	<i>Philonthus rubripennis</i> Steph.	AL, TG, OV
<i>Sphaeridium scarabaeoides</i> (L.)	TG, OV, BM	<i>Gabrius breviventer</i> (Sperk)	RJ
<i>Sphaeridium lunatum</i> F.	TG, BM	<i>Ontholestes murinus</i> (L.)	TG, OV
HISTERIDAE - spiegelkevers		<i>Quedius levicollis</i> (Brullé)	RJ
<i>Margarinotus carbonarius</i> (Hoffm.)	BM	SCARABAEIDAE - bladsprietkevers	
<i>Hister unicolor</i> L.	OV	<i>Aphodius erraticus</i> (L.)	OV, BM
HYDRAENIDAE - waterkruipers		<i>Aphodius fossor</i> (L.)	TG, OV, BM
<i>Hydraena palustris</i> Er.	JC	<i>Aphodius haemorrhoidalis</i> (L.)	Div.
<i>Hydraena testacea</i> Curt.	GE	<i>Aphodius rufipes</i> (L.)	AL, OV, BM
<i>Limnebius aluta</i> Bed.	JC	<i>Aphodius pusillus</i> (Hbst.)	OV, BM
<i>Ochthebius minimus</i> (F.)	OV, JC, GE	<i>Aphodius foetens</i> (F.)	OV
PTILIIDAE - veervleugelkevers		<i>Aphodius ater</i> (Deg.)	OV
^{nb} <i>Acrotichis sericans</i> (Heer)	OV	<i>Aphodius rufus</i> (Moll)	RJ, BM
STAPHYLINIDAE - kortschildkevers		<i>Aphodius granarius</i> (L.)	Div.
<i>Tachyporus pusillus</i> Grav.	OV	<i>Onthophagus vacca</i> (L.)	OV, BM
^{nb} <i>Aleochara haematoptera</i> Kr.	CS	<i>Onthophagus similis</i> (Scriba)	Div.
^{nb} <i>Aleochara tristis</i> Grav.	OV	<i>Amphimallon solstitiale</i> (L.)	TG
<i>Aleochara lanuginosa</i> Grav.	OV, RJ	<i>Trichius zonatus</i> Germ.	RJ
<i>Tinotus morion</i> (Grav.)	OV	SCIRTIDAE - moerasweekschilden	
^{nb} <i>Dasygnypeta velata</i> (Er.)	FN	<i>Cyphon hilaris</i> Nyholm	GE

BUPRESTIDAE - prachtkevers*Agrilus convexicollis* Redt. GE, OV*Agrilus viridis* (L.) TG^{nb}*Agrilus cuprescens* (Ménétr.) TF**DRYOPIDAE** - ruighaarkevers*Dryops luridus* (Er.) JC**HETERO CERIDAE** - oevergraafkevers*Heterocerus marginatus* (F.) CS*Heterocerus fenestratus* (Thunb.) CS, FN, OV^{NB}*Heterocerus fuscus* Kiesw. OV**ELATERIDAE** - kniptorren*Agrypnus murinus* (L.) OV*Dicronychus cinereus* (Hbst.) OV*Hemicrepidius niger* (L.) FN*Athous haemorrhoidalis* (F.) OV**CANTHARIDAE** - soldaatjes*Cantharis lateralis* L. FN*Cantharis livida* L. RJ*Cantharis rufa* L. OV^{nb}*Malthodes minimus* (L.) FN**DERMESTIDAE** - spektoeren^{NL}*Trogoderma glabrum* (Hbst.) CS*Anthrenus verbasci* (L.) CS, FN*Anthrenus fuscus* Ol. RJ**ANOBIIDAE** - klopkevers^{NB}*Anobium inexpectatum* Lohse OV*Anobium fulvicorne* Sturm RJ, GE**CLERIDAE** - mierkevers^{nb}*Opilo mollis* (L.) AT

Figuur 5. De mierkever *Opilo mollis* werd geklopt van een populier (foto Tim Faasen)

MELYRIDAE - bloemweeckschilden*Dasytes plumbeus* (Müll.) OV*Dasytes aeratus* Steph. TG, OV*Axinotarsus pulicarius* (F.) FN, OV*Axinotarsus marginalis* (Laporte) FN, RJ, GE*Malachius bipustulatus* (L.) Div.**KATERETIDAE** - bastaardglanskevers*Kateretes pedicularius* (L.) Div.*Kateretes rufilabris* (Latr.) FN*Brachypterus urticae* (F.) FN*Brachypterus glaber* (Newm.) RJ*Brachypterus linariae* (Steph.) OV**NITIDULIDAE** - glanskevers^{NB}*Epuraea melanocephala* (Marsh.) OV*Meligethes flavimanus* Steph. OV*Meligethes coracinus* Sturm OV*Meligethes aeneus* (F.) FN, OV*Meligethes carinulatus* Först. FN, OV**PHALACRIDAE** - glanzende bloemkevers*Olibrus aeneus* (F.) FN, TG, OV*Olibrus millefolii* (Payk.) CS, FN*Olibrus corticalis* (Panz.) CS, FN*Olibrus affinis* (Sturm) FN, OV, RJ*Olibrus liquidus* Er. OV*Stilbus oblongus* (Er.) JC**CRYPTOPHAGIDAE** – harige schimmelkevers*Telmatophilus typhae* (Fall.) FN*Antherophagus pallens* (L.) FN**COCCINELLIDAE** - lieveheersbeestjes*Coccidula rufa* (Hbst.) FN, JC, RJ*Rhyzobius chrysoloides* (Hbst.) OV*Stethorus punctillum* (Weise) CS*Exochomus quadripustulatus* (L.) GE*Hippodamia tredecimpunctata* (L.) Div.*Hippodamia variegata* (Goeze) Div.*Anisosticta novemdecimpunctata* (L.) Div.*Adalia decempunctata* (L.) OV, JC*Coccinella septempunctata* L. Div.*Coccinella undecimpunctata* L. TF, FN, TG*Harmonia quadripunctata* (Pont.) CS*Harmonia axyridis* (Pall.) Div.*Calvia quatuordecimguttata* (L.) FN*Propylea quatuordecimpunctata* (L.) Div.*Tytthaspis sedecimpunctata* (L.) Div.**LATRIDIIDAE** - schimmelkevers*Cartodere bifasciata* (Rtt.) FN*Corticicaria gibbosa* (Hbst.) CS, FN, OV*Corticarina minuta* (F.) CS*Melanophthalma suturalis* (Mannh.) FN**MYCETOPHAGIDAE** - boomzwamkevers^[NL]*Berginus tamarisci* Woll. CS**MORDELLIDAE** - spartelkevers*Variimorda villosa* (Schrank) TF, FN, OV*Mordella holomelaena* Apflb. TF, CS*Mordellistena pumila* (Gyll.) CS, OV*Mordellistena variegata* (F.) CS, FN*Mordellochroa abdominalis* (F.) CS**TENEBRIONIDAE** - zwartlijven*Lagria hirta* (L.) CS, GE*Scaphidema metallicum* (F.) OV, RJ**OEDEMERIDAE** - schijnboktorren^{nb}*Oedemera nobilis* (Scop.) Div.*Oedemera lurida* (Marsh.) Div.

SALPINGIDAE - platsnuitkevers

<i>Lissodema cursor</i> (Gyll.)	OV
<i>Lissodema denticolle</i> (Gyll.)	OV
<i>Salpingus planirostris</i> (F.)	OV

ANTHICIDAE - snoerhalskevers

<i>Notoxus monoceros</i> (L.)	FN
-------------------------------	----

SCRAPTIIDAE - bloemspartelkevers

<i>Anaspis lurida</i> Steph.	OV
<i>Anaspis frontalis</i> (L.)	CS, FN, RJ
<i>Anaspis maculata</i> Geoffr. in Fourcr.	FN, OV, RJ
^{NB} <i>Anaspis pulicaria</i> Costa	FN
<i>Anaspis regimbarti</i> Schilsky	RJ

CERAMBYCIDAE - boktorren

<i>Grammoptera ruficornis</i> (F.)	Div.
<i>Pseudovadonia livida</i> (F.)	Div.
<i>Paracorymbia fulva</i> (Deg.)	AT
<i>Leptura quadrifasciata</i> L.	AT
<i>Stenurella nigra</i> (L.)	AT, RJ
^{NB} <i>Glaphyra umbellatarum</i> (Schreb.)	Div.
<i>Clytus arietis</i> (L.)	AT
^{NB} <i>Leiopus femoratus</i> Fairm.	AT
^{NB} <i>Exocentrus adpersus</i> Muls.	AT
<i>Agapanthia villosoviridescens</i> (Deg.)	Div.

CHRYSOMELIDAE - haantjes

<i>Bruchus luteicornis</i> Ill.	TF, CS
<i>Bruchidius varius</i> (Ol.)	FN, OV
<i>Donacia versicolorea</i> (Brahm)	TG
<i>Donacia semicuprea</i> Panz.	JC
<i>Donacia vulgaris</i> Zschach	OV
<i>Donacia simplex</i> F.	GE
<i>Cassida rubiginosa</i> Müll.	RJ
<i>Chrysolina haemoptera</i> (L.)	OV
<i>Chrysolina hyperici</i> (Forst.)	OV
<i>Gastrophysa polygoni</i> (L.)	FN, OV
<i>Gastrophysa viridula</i> (Deg.)	Div.
<i>Phaedon cochleariae</i> (F.)	Div.
<i>Phaedon armoraciae</i> (L.)	FN, OV, RJ
<i>Plagioderma versicolora</i> (Laich.)	JC, GE
<i>Chrysomela vigintipunctata</i> (Scop.)	JC, GE
<i>Chrysomela populi</i> L.	TG, JC, GE
<i>Phratora vitellinae</i> (L.)	GE
<i>Galerucella californiensis</i> (L.)	Div.
<i>Galerucella pusilla</i> (Duft.)	TG
<i>Galerucella tenella</i> (L.)	RJ
<i>Agelastica alni</i> (L.)	Div.
<i>Phyllotreta nemorum</i> (L.)	OV
<i>Phyllotreta undulata</i> Kutsch.	FN, OV
<i>Phyllotreta ochripes</i> (Curt.)	FN
<i>Phyllotreta astrachanica</i> Lopatin	OV
<i>Phyllotreta nigripes</i> (F.)	FN
<i>Aphthona cyparissiae</i> (Koch)	CS, OV
<i>Aphthona lutescens</i> (Gyll.)	FN, TG
<i>Longitarsus jacobaeae</i> (Wtrh.)	RJ
<i>Longitarsus melanocephalus</i> (Deg.)	OV
<i>Longitarsus suturellus</i> (Duft.)	CS
<i>Longitarsus dorsalis</i> (F.)	OV
<i>Altica lythri</i> Aubé	FN, RJ
<i>Altica oleracea</i> (L.)	FN
<i>Lythrarina salicariae</i> (Payk.)	CS
<i>Neocrepidodera transversa</i> (Marsh.)	RJ

<i>Neocrepidodera ferruginea</i> (Scop.)	FN, OV, GE
<i>Crepidodera fulvicornis</i> (F.)	RJ
<i>Crepidodera aurata</i> (Marsh.)	Div.
<i>Crepidodera plutus</i> (Latr.)	CS, FN, GE
<i>Epitrix pubescens</i> (Koch)	FN
<i>Mantura chrysanthemii</i> (Koch)	OV
<i>Chaetocnema concinna</i> (Marsh.)	FN
^{NB} <i>Chaetocnema aerosa</i> (Letzn.)	FN, OV
<i>Chaetocnema aridula</i> (Gyll.)	FN
<i>Chaetocnema hortensis</i> (Geoffr.)	OV
<i>Sphaeroderma testaceum</i> (F.)	CS, FN, OV
<i>Psylliodes dulcamarae</i> (Koch)	FN
<i>Cryptocephalus moraei</i> (L.)	CS
<i>Cryptocephalus ocellatus</i> Drap.	FN, OV, GE
<i>Cryptocephalus fulvus</i> (Goeze)	CS, FN, OV
ATTELABIDAE - bladrolkevers	
<i>Neocoenorhynchus pauxillus</i> (Germ.)	CS
<i>Tatianaerhynchites aequatus</i> (L.)	FN, OV, GE
^{nb} <i>Rhynchites auratus</i> (Scop.)	TF
BRENTIDAE - spitsmuisjes	
<i>Ceratapion onopordi</i> (Kirby)	CS
<i>Ceratapion gibbirostre</i> (Gyll.)	Div.
<i>Taeniapion urticarium</i> (Hbst.)	FN, OV
<i>Protapion fulvipes</i> (Geoffr. in Fourcr.)	FN
<i>Protapion nigrirtarse</i> (Kirby)	FN, OV
<i>Pseudoperapion brevirostre</i> (Hbst.)	FN
<i>Perapion violaceum</i> (Kirby)	Div.
<i>Perapion marchicum</i> (Hbst.)	Div.
<i>Perapion curtirostre</i> (Germ.)	FN, OV
<i>Apion frumentarium</i> (L.)	FN, OV
<i>Apion haematodes</i> Kirby	Div.
<i>Catapion pubescens</i> (Kirby)	OV, GE
<i>Ischnopterapion virens</i> (Hbst.)	TG
<i>Eutrichapion viciae</i> (Payk.)	FN
<i>Nanophyes marmoratus</i> (Goeze)	FN, TG, RJ
^{NB} <i>Nanophyes brevis</i>	FN, OV, RJ
CURCULIONIDAE - snuitkevers	
<i>Phyllobius virideaeris</i> (Laich.)	CS, OV
<i>Sitona lateralis</i> Gyll.	CS
<i>Sitona lepidus</i> Gyll.	FN
<i>Hypera rumicis</i> (L.)	FN
^{NB} <i>Rhinocyllus conicus</i> (Fröl.)	CS, FN
<i>Lixus bardanae</i> (F.)	FN
^{NB} <i>Lixus filiformis</i> (J.C.Fabricius)	FN, OV
^{NB} <i>Bagous longitarsis</i> Thoms.	OV
<i>Bagous alismatis</i> (Marsh.)	OV
<i>Mononychus punctumalbum</i> (Hbst.)	FN
<i>Rhinoncus perpendicularis</i> (Reich)	FN
<i>Rhinoncus pericarpus</i> (L.)	RJ
<i>Rhinoncus castor</i> (F.)	FN, OV
<i>Ceutorhynchus erysimi</i> (F.)	FN, OV
<i>Ceutorhynchus typhae</i> (Hbst.)	FN, OV, RJ
<i>Ceutorhynchus pyrrhorhynchus</i> (Marsh.)	CS, FN
<i>Parethelcus pollinarius</i> (Forst.)	CS
<i>Trichosirocalus troglodytes</i> (F.)	Div.
<i>Dorytomus taeniatus</i> (F.)	RJ
<i>Cionus tuberculatus</i> (Scop.)	FN
<i>Cionus scrophulariae</i> (L.)	CS
^{nb} <i>Stereonychus fraxini</i> (Deg.)	RJ
<i>Anthonomus pedicularius</i> (L.)	FN, OV, GE

<i>Curculio glandium</i> Marsh.	TF, OV, RJ	<i>Rhamphus pulicarius</i> (Hbst.)	FN
<i>Curculio betulae</i> (Steph.)	TF, OV	<i>Rhamphus oxyacanthae</i> (Marsh.)	FN
<i>Tychius squamulatus</i> Gyll.	FN	<i>Thryogenes nereis</i> (Payk.)	FN
<i>Tychius picirostris</i> (F.)	FN	<i>Stenopelmus rufinasus</i> Gyll.	GE
<i>Mecinus pascuorum</i> (Gyll.)	FN, OV, RJ	<i>Scolytus rugulosus</i> (Müll.)	OV
<i>Orchestes testaceus</i> (Müll.)	OV	<i>Scolytus mali</i> (Bechst. & Schrf.)	TF
<i>Isochnus sequensi</i> (Stierl.)	FN, TG, RJ		

Acetonvrije nagellakremover

Hans Huijbregts

De beste manier om kevers te doden is met ethylacetaat. Als je ze enige uren in de damp van ethylacetaat legt verdwijnt de lijkstijfheid weer. Dat komt doordat het ethylacetaat in de waterige kever uiteenvalt in alcohol en azijnzuur. Door het azijnzuur verdwijnt de lijkstijfheid. Daarna kun je ze zonder problemen in alcohol 70% bewaren. Als je kevers echter levend in de alcohol stopt worden de eiwitten gedenatureerd, waardoor ze lastig te prepareren zijn. Hoe lang ze in de damp van ethylacetaat moeten blijven hangt af van de grootte en ook van de groep. Door ervaring krijg je daar wel een idee van, maar je kunt ze ook standaard een nacht in de stikpot laten.

Tijdens de bijeenkomst op Schiermonnikoog vertelden twee deelnemers me dat ze af en toe problemen hadden met het stijf worden van kevers. Beiden bleken acetonvrije nagellakremover te gebruiken. Nu is dat een mengsel van meerdere stoffen dat de fabrikanten zonder de Coleopterologen te waarschuwen van samenstelling kunnen veranderen. Ook zal de samenstelling bij de verschillende fabrikanten verschillend zijn. Op de website waarzitwatin.nl is te zien dat in nagellakremover vaak zowel ethylacetaat als alcohol zit. Over de concentraties heb ik geen informatie kunnen vinden. Ik vermoed dat de aanwezigheid van alcohol bij het doden van kevers de oorzaak van ongewenste lijkstijfheid zou kunnen zijn.

Mijn advies zou dan ook zijn om in plaats van acetonvrije nagellakremover chemisch zuivere ethylacetaat te gebruiken. Dat is niet bijzonder duur en ook niet moeilijk te krijgen. De sectie overweegt om kleinere hoeveelheden voor de leden tegen kostprijs aan te bieden.

www.labshop.nl/ethylacetaat per liter Euro 10,97 ex verzending

www.laboratoriumdiscounter.nl/nl/ethylacetaat-995.html 100 ml in glazen fles €6,59 ex verzending